

Motion till riksdagen 2013/14:So521

av **Penilla Gunther (KD)**

Stöd för barn vid förälders sjukdom

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda stöd i hemmet för omvårdnad av barn vid förälders sjukdom eller död.

Motivering

Ett stort antal barn upplever perioder i livet där en förälder blir svårt sjuk. Varje dag förlorar nio barn under 18 år i Sverige en förälder. När en förälder drabbas av sjukdom, är med om en olycka eller dör blir barnen väldigt utsatta. Ofta finns det en annan förälder, övrig släkt eller vänner som kan gå in och ta ett stort ansvar, men även berörd vårdpersonal behöver ta sin del av ansvaret.

Hälso- och sjukvårdslagen 2 g § anger att personalen överallt inom vården ska fråga om patienterna har barn, och att de ska finnas där även som stöd för dem. Tyvärr verkar detta fortfarande ha gått många inom vården helt förbi. Man uppfyller därmed inte lagens syfte – att barn precis som vuxna närstående behöver få information och kunskap om förälderns diagnos och tillstånd, eller hur döden inträffade.

Detta ska fungera. Regeringen har avsatt medel till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Socialstyrelsen för att nå ut med kunskap om vårdens nya skyldigheter. Men det behöver följas upp och en revidering av lagparagrafen behöver göras, så att den omfattar svåra sjukdomstillstånd generellt. Barn till svårt cancersjuka kan till exempel ha svårt att acceptera och förstå en förälders viktnedgång och håravfall. Samma sak kan gälla när en förälder hastigt får en stroke med medföljande rörelsehinder och talsvårigheter.

Landstinget i Östergötland är ett av de utvalda landstingen av Socialstyrelsen, som i projektet "Barn som anhöriga" arbetar med information kring

Fel! Okänt namn på

detta, både för förskola och skola samt för föräldrar och andra vuxna. Projektet fokuserar på hjälp till barn som anhöriga vid:

- ? Psykisk ohälsa.
- ? Cancersjukdomar.
- ? Allmänmedicin/primärvård.
- ? Plötslig död av nära anhörig.
- ? Beroendesjukdomar.

Vid tillfällen med svår sjukdom i familjen är det extra viktigt för barnen med en så trygg hemmiljö som möjligt, så att de kan fortsätta med sin ordinarie skolgång och andra rutiner. Det är också viktigt att de i möjligaste mån kan få fortsätta att tillbringa mycket tid med den förälder som är sjuk. Den andra friska eller kvarvarande föräldern som mist sin partner har både sin egen och barnens sorg att hantera, vilket kan kännas övermäktigt.

Alla behöver nätverk som kan stötta och hjälpa genom samtal och praktisk hjälp. Men alla har inte släkt och familj på nära håll. Även om den finns, kan det vara praktiskt omöjligt för någon att exempelvis bosätta sig hos barnen under en tid eller att hämta och lämna på förskola respektive skola. CIVILSAMHÄLLET har naturligtvis en stor roll att spela i att hjälpa människor i svåra situationer.

Jag anser också att man bör se över hur samhället kan komplettera de egna nätverken och civilsamhället med någon form av stöd. Är det ett mindre barn kan Försäkringskassan överlåta tillfällig föräldrapenning för att vårda barnet, till exempel till mor- och farförälder. Finns det ingen anhörig, eller att utvidgad tillfällig föräldrapenning inte kan komma ifråga, bör en annan typ av stöd träda in.

Det kan behövas att en person finns i hemmet som kan hjälpa till med barnens omvårdnad under en kortare eller längre tid utifrån familjens behov. Oavsett vilka lösningar som går att göra bör regeringen utreda möjligheten till ett stöd till barnen så att de får en så trygg hemmiljö som möjligt vid förälders sjukdom eller död.

Stockholm den 3 oktober 2013

Penilla Gunther (KD)